

II. INTERNATIONAL ACADEMIC RESEARCH CONGRESS

FULL TEXT

18-21 OCTOBER 2017
ALANYA / ANTALYA

tarım
sosyal
güzel
sanatlar
mühendislik
Eğitim
sağlık
fen
bilimleri
doğa
bilimleri
Arts
Math
Agriculture
Humanities
Physical
Engineering
Music
Social
Sciences
Sport
Math

 info@inescongress.com

 www.inescongress.com

II. INTERNATIONAL ACADEMIC RESEARCH CONGRESS

FULL TEXT

Editörler

Prof. Dr. Erdal HAMARTA

Prof. Dr. Coşkun ARSLAN

Doç. Dr. Sabahattin ÇİFTÇİ

Doç. Dr. Selahattin AVŞAROĞLU

Doç. Dr. Onur KÖKSAL

Doç. Dr. Mustafa USLU

Çizgi Kitabevi Yayınları
Eğitim Bilim

Genel Yayın Yönetmeni
Mahmut Arlı

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2017

ISBN: 978-605-196-095-1
Yayıncı Sertifika No:17536

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
II. INTERNATIONAL ACADEMIC
RESEARCH CONGRESS FULL TEXT

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Erdal HAMARTA
Prof. Dr. Coşkun ARSLAN
Doç. Dr. Sabahattin ÇİFTÇİ
Doç. Dr. Selahattin AVŞAROĞLU
Doç. Dr. Onur KÖKSAL
Doç. Dr. Mustafa USLU

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Fevzi Çakmak Mh. Hacıbayram Cd. No: 57
Karatay/Konya - KTB. S. No: 16198
Cilt: Göksu Cilt

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah. M. Muzaffer Cad. | Alemdar Mah. Çatalçeşme Sk.
No:41/1 - Meram/Konya | No:42/2 - Cağaloğlu/İstanbul
Tel: 0332 353 62 65 - 66 | Tel: 0212 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
●●● / cizgikitabevi

ONUR KURULU

Prof. Dr. Ahmet PINARBAŞI (REKTÖR) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Cumhuri ÇÖKMÜŞ (REKTÖR) Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Durdu ÖNER (REKTÖR) Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Metin ORBAY (REKTÖR) Amasya Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Tomáš LENGYELFALUSY (REKTÖR) DTI University Slovakia
Prof. Dr. İlber ORTAYLI Galatasaray Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Yaşar ÖZBAY (REKTÖR YARDIMCISI) Hasan Kalyoncu Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. M. Engin DENİZ (DEKAN) Yıldız Teknik Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU Adnan Menderes Üniversitesi Türkiye
Adem Murat YÜCEL (Alanya Belediye Başkanı) T.C. Alanya Belediyesi Türkiye
Hayri ÇAVUŞOĞLU (Başbakan Müşaviri) Başbakanlık Türkiye

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Erdal HAMARTA (Kongre Başkanı) Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Ahmet ARSLAN Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Coşkun ARSLAN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Cevat ERİŞKEN Nazarbayev Üniversitesi Kazakistan
Doç. Dr. Mustafa USLU Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Onur KÖKSAL Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Sabahattin ÇİFTÇİ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Selahattin AVŞAROĞLU Necmettin Erbakan Üniversitesi /Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Murat Ertan DOĞAN Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Rukiye KONUK ER Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Yavuz UYSAL Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Türkiye
Dr. Monika DOHNANSKÁ Dubnica Institute of Technology Slovakia
Araş. Gör. Hayri KOÇ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Araş. Gör. Mehmet AŞIKCAN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Cheung YIK Oxfam Hong Kong
Prof. Dr. Chien-Kuo LI Shih Chien University Tayvan
Prof. Dr. Fengyi FRANCES LIN National Taipei University Tayvan
Prof. Dr. Jack CUMMINGS Indiana University ABD
Prof. Dr. Keiichi YAMADA Nakamura Gakuen University Japonya
Prof. Dr. Maureen HYNES Long Island University Post ABD
Prof. Dr. Micheal BROWN Mississippi State University ABD
Prof. Dr. Mihaela GAVRILA-ARDELEAN Universitatea Aurel Vlaicu Arad Romanya
Prof. Dr. Ming Hung CHU National Cheng Kung Tayvan
Prof. Dr. Nadzri Ab GHANI Universiti Teknologi Mara Malezya
Prof. Dr. Rebecca MARTINEZ Indiana University ABD
Prof. Dr. Rex STOCKTON Indiana University ABD
Prof. Dr. Shannon MELIDEO Marymount University ABD
Prof. Dr. Sonya KOSTOVA HUFFMAN Iowa State University ABD
Prof. Dr. Susan WHISTON Indiana University ABD
Prof. Dr. Tillotson LI Tung Wah College Hong Kong
Prof. Dr. Virginiya ZHELYAZKOVA Vuzf University Bulgaristan
Prof. Dr. Ziad SAID College of the North Atlantic Qatar University KATAR
Doç. Dr. Gavrilă A. LIVIU Universitatea de Vest Vasile Goldis Arad Romanya
Doç. Dr. Slavka KRASNA Institute of Pedagogical and Psychological Sciences Slovak Cumhuriyeti
Yrd. Doç. Dr. Kimete CANAJ Kosovo ERASMUS Kosova
Dr. Agnes N. TOTH Berzsenyi University Macaristan
Dr. Anna MARINOVA Vratsa University Bulgaristan
Dr. Hassan ALI The Maldives National University Maldivler
Dr. James W. MCROY Long Island University ABD
Dr. Monika DOHNANSKÁ Dubnica Institute of Technology Slovakia
Prof. Dr. A. Aykut CEYHAN Anadolu Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. A. Gani ARIKAN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. A. Serkan ECE Abant İzzet Baysal Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Ahmet AKIN Medeniyet Üniversitesi Türkiye

Prof. Dr. Ahmet KANKAL Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Ahmet KOÇAK Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Ahmet PINARBAŞI Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Ahmet SABAN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Alaattin AKÖZ Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Alaybey KAROĞLU Çankırı Karatekin Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Ali KAHRAMAN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Arif SARIÇOBAN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU Adnan Menderes Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Ata Yakup KAPTAN Ordu Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Atakan YAKUT Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Aydın TOPÇU Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Ayhan BİBER Kastamonu Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Bekir ÇINAR Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Belgin ÇAKMAK Ankara Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Bünyamin AYHAN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Celal TUNCER Ondokuz Mayıs Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Cihat AŞKIN İstanbul Teknik Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Coşkun ARSLAN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Çavuş ŞAHİN Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Doğan YÖRÜK Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Emir Baki DENKBAŞ Hacettepe Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Enver SARI Giresun Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Ercan YILMAZ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Erdal HAMARTA Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Eren YÜRÜDÜR Gaziosmanpaşa Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Erol YAŞAR Mersin Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Eyüp YARAŞ Akdeniz Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Faruk YAMANER Hitit Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Feride BACANLI Gazi Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Gülay MİRZAOĞLU Hacettepe Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Güngör KARAUĞUZ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Gürhan CAN Hasan Kalyoncu Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Hakan SARI Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Hanife GÜZ Gazi Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Hasan BACANLI Üsküdar Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Hasan GÜZELBEKTEŞ Manas Üniversitesi Kırgızistan
Prof. Dr. Hayati AKYOL Gazi Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Haydar HACİSEFEROĞULLARI Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Hikmet KORAŞ Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Himmet HÜLÜR Abant İzzet Baysal Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Hüseyin ANILAN Osmangazi Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Hüseyin ŞİMŞEK Gazi Osman Paşa Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. İbrahim DÜLGER Karatay Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. İbrahim SOLAK Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. İsa KORKMAZ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Kadir CANÖZ Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Kadir ULUSOY Mersin Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Kubilay YAZICI Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. M. Engin DENİZ Yıldız Teknik Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Mehmet AKGÜL Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Mehmet ALTUNKAYA Akdeniz Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Durdu ÖNER Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Mehmet İPÇİOĞLU Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Mehmet KILIÇ Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Mehmet KIRBIYIK Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Mehmet MADEN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Soner ÖZDEMİR Mersin Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Metin IŞIK Sakarya Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Muhittin DİNÇ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Muhittin TUŞ Cyprus International University Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Prof. Dr. Musa DİKMENLİ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Mustafa AKDAĞ Erciyes Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Mustafa ŞEKER Akdeniz Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Mustafa TALAS Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Mustafa YAĞBASAN Fırat Üniversitesi Türkiye

Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU Hacettepe Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Mustafa YILDIZ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Münevver ÖLÇÜM ÇETİN Marmara Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Nadir ÇELİKÖZ Yıldız Teknik Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Naim ŞAHİN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Nazmi AVCI Süleyman Demirel Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Nizamettin ÇİFTÇİ Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Nurettin GÜZ Gazi Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Onur Alp KAYABAŞI Aksaray Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Osman ÇARDAK Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Osman EROĞLU TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Osman Tolga ARICAK Hasan Kalyoncu Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Ramazan ARI Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Ramazan ERDEM Süleyman Demirel Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Ramazan TOPAK Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Recep GÜRSOY Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Remzi KILINÇ Erciyes Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Sedat ŞİMŞEK Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Selim KUTLU Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Serpil AYGÜN CENGİZ Ankara Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Süleyman KARAÇOR Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Süleyman SOLAK Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Süleyman UYAR Alanya Alaaddin Keykubad Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Şahin AKINCI Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Şahin KESİCİ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Şebnem ASLAN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Şener BÜYÜKÖZTÜK Hasan Kalyoncu Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Tahsin TAPUR Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Talip YILDIRIM Uşak Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Tamer ÇAĞLAYAN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Timuçin KODAMAN Süleyman Demirel Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Ufuk Deniz AŞÇI Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Ümit GÜRBÜZ Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Vedat ÇINAR Fırat Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Yaşar ÖZBAY Hasan Kalyoncu Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Yavuz ERİŞEN Yıldız Teknik Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Yeşim AHİ Ankara Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Yusuf BUDAK Gazi Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Zafer BULUT Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Zeynep ONUR ÜSTÜN Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Zeynep ÖZTÜRK KARAÇOR Selçuk Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Ziya AVŞAR Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Prof. Dr. Zülfikar DAMLAPINAR Gazi Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Abdurrahman DİNÇ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Adem SEZER Uşak Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Adnan ERSOY Dumlupınar Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Adnan PINAR Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ahmet ERDOĞAN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ahmet Naci ÇOKLAR Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ali ERBAŞI Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ali ERSOY Anadolu Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ali ÜNAL Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Alperen KAYSERİLİ Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Atilla YILDIRIM Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Attila DÖL Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ayşe MENTİŞ TAŞ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ayten KIRIŞ AVAROĞULLARI Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Barış ÇAYCI Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Bekir DİREKÇİ Akdeniz Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Bilgehan BAYDİL Kastamonu Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Bilgehan KEKEÇ Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Birol ALVER Kırıkkale Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Birsan ÇEKEN Gazi Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Cengiz ŞAHİN Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Çağrı ÇETİN Mersin Üniversitesi Türkiye

Doç. Dr. Dağıstan ŞİMŞEK Manas Üniversitesi Kırgızistan
Doç. Dr. Dilek Gençtanırım Kurt Kırşehir Ahi Ervan Üniversitesi Tukey
Doç. Dr. Dündar YENER Abant İzzet Baysal Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ecir YILMAZ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Elvan YALÇINKAYA Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Emel ARSLAN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Emre ÜNAL Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Erdal BAY Gaziantep Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Erdal KOCABAŞ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Erdem TAŞDEMİR Karadeniz Teknik Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Erdiç Yücel Necmettin Erbakan Üniversitesi TÜRKİYE
Doç. Dr. Erhan ERTEKİN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Erkan DEMİRSOY Hitit Üniversitesi Türkiye

Doç. Dr. Erkan GÖKSU Dokuz Eylül Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Erkan YEŞİLTAŞ Cumhuriyet Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ersin BOZKURT Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Fatih BAŞBUĞ Akdeniz Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Fatih GÜRBÜZ Bayburt Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Fatma Taş ARSLAN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Fikret GÜLAÇTI Erzincan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Firdevs SAVI ÇAKAR Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Fuat USTAKARA Gaziantep Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Fulya CENKSEVEN ÖNDER Çukurova Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Gülay DEMİROVA GYÖRFFY Ankara Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Gültekin AKENGİN Gazi Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Gürbüz OCAK Afyon Kocatepe Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Hakan AKDAĞ Mersin Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Hakan KURT Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Hakan Salim ÇAĞLAYAN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Halil TOKCAN Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Haluk BİNGÖL Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Haluk KOÇ Gazi Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Hamdi PEPE Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Hasan DAM Ondokuz Mayıs Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Hasan GÜLLÜPİNAR Gümüşhane Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Hasan ŞAHAN Akdeniz Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Hasan YILMAZ Necmettin Erbakan Üniversitesi /Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Hasan Yılmaz (Almanca) Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Hülya EŞKİ UĞUZ Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Hüseyin ÖZARSLAN Gümüşhane Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Hyun Sook TEKİN Marmara Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. İbrahim YALÇINKAYA Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. İsa ELİRİ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. İsmail KARAOĞLAN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Kadir PEPE Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Kasım KARAMAN Erciyes Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Kemal ÖZTEMEL Gazi Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Latif AYDOS Gazi Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Lütfi ÜREDİ Mersin Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Mehmet Ali HACIGÖKMEN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Mehmet Bayan SALDUZ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR Adnan Menderes Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Mehmet ÖZKARTAL Süleyman Demirel Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Mete SEZGİN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Metin DENİZ Bartın Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Muhammet BAŞTUĞ İstanbul Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Muhittin ÇALIŞKAN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Mustafa AKIL Uşak Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Mustafa AKSOY Marmara Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Mustafa AY Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Mustafa CALAPOĞLU Süleyman Demirel Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Mustafa USLU Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Mustafa YAVUZ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Mücahit KAĞAN Erzincan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Nalan KAZAZ International Vision University Macedonia

Doç. Dr. Nazan AKTAŞ Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Nihat ŞİMŞEK Gaziantep Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Nuriye Koçak Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Nurten SARGIN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Onur BEKİROĞLU Ondokuz Mayıs Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Onur KÖKSAL Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ömer BEYHAN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ömer Faruk SÖNMEZ Gaziosmanpaşa Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ömer Sinan ŞAHİN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ömer ZAIMOĞLU Akdeniz Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Özden TAŞĞİN Nevşehir Hacıbektaş Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Özlem KARAKUŞ Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Özlem Mutlu TAGAY Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Perihan ÜNÜVAR Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Recep ÖZKAN Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Rezzan GÜNDOĞDU Aksaray Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Rıdvan POLAT Bingöl Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ruhan KARADAĞ Adıyaman Üniversitesi Türkiye

Doç. Dr. Sabahattin ÇİFTÇİ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Sabri SİDEKLİ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Salih GURAN Gümüşhane Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Sefa LÖK Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Selahattin AKPINAR Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Selahattin AVŞAROĞLU Necmettin Erbakan Üniversitesi /Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi
Doç. Dr. Selahattin KAYMAKCI Kastamonu Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Selami YÜKSEK Karadeniz Teknik Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Selçuk PEKER Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Selma DÜZYOL Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Semiha ERİŞEN Yıldız Teknik Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Serkan HAZAR Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Serkan ŞEN Ondokuz Mayıs Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Şafak ÜNÜVAR Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Şerife TERZİ Gazi Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Taner ALTUN Karadeniz Teknik Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Taşkın DENİZ Karabük Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Tugay ARAT Selçuk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ufuk ŞİMŞEK Atatürk Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Uğur ÇAKILCIOĞLU Munzur Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Ümit ARKLAN Süleyman Demirel Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Veli TOPTAŞ Kırıkkale Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Yahya POLAT Erciyes Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Yasemin YAVUZER Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Yasin BULDUKLU Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Yasin ÖZKARA Akdeniz Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Yücel OCAK Afyon Kocatepe Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Zafer KURTASLAN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Zafer TANGÜLÜ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Zariye ŞAHİN SECER Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Zekeriya GÖKTAŞ Balıkesir Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Zekeriya MIZRAK Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Zeliha TRAŞ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Doç. Dr. Zeynep KARATAŞ Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Abdullah SÜRÜCÜ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Ahmet Afşin Kulaksız Selçuk Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Ahmet ÖZALP Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Ahmet YIKMIŞ Abant İzzet Baysal Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Ali ARAS Selçuk Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Alparslan GÖZLER Erciyes Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Alper GEDİK Selçuk Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Arif BAKLA Cumhuriyet Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Aydın ZOR Akdeniz Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Ayhan BULUT Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Aylin BEYOĞLU Trakya Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Ayşe ÖZTÜRK SAMUR Adnan Menderes Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Barbaros YALÇIN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye

Yrd. Doç. Dr. Baştürk Kaya Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Bayram POLAT Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU Gaziosmanpaşa Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Beyhan Nazlı KOÇBEKER EİD Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Bünyamin ÇETİNKAYA Giresun Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Büşra ERGİN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Caner ALADAĞ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Cevat ERİŞKEN TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Defne YILMAZ Akdeniz Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Demirali Y. ERGİN Trakya Üniversitesi Turkey
Yrd. Doç. Dr. Devlet ALAKOÇ PİRİR Selçuk Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Düriye Esra ANGIN Adnan Menderes Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Eda ERCAN DEMİREL Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Erkan EFİLTİ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Fatih USLU Akdeniz Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Fikret ALINCAK Gaziantep Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Gökmen KILINÇARSLAN Bingöl Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Güldener ALBAYRAK Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Güzide ÖNER Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Hakan YALAP Nevşehir Hacıbektas Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Halim SARICAOĞLU Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin AVSALLI Alaaddin Keykubat Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. İbrahim KAPLAN Çukurova Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. İrem ÖZTEKE KOZAN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Kamile ÖZER AYTEKİN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Kerim SARIÇELİK Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. M. Metin TÜRKAŞ Pamukkale Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Manolya E. ÖNER Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Celal VARIŞOĞLU Gaziosmanpaşa Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Emre ÇELİK Ondokuz Mayıs Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Mehmet KUMARTAŞLI Süleyman Demirel Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Mehmet MUTLU Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŞAHİN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Meral PER Abant İzzet Baysal Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Meryem GÖKTAŞ Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Mevlüt GÜLMEZ Akdeniz Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Muhammet SALMAN Kastamonu Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Murat ATEŞ Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Murat Ertan DOĞAN Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Mustafa KILINÇ Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Mustafa TAHİROĞLU Nevşehir Hacıbektas Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Mustafa YILDIRIM Alaaddin Keykubat Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Nacide UYSAL Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Nazım KURUCA Giresun Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Neslihan LÖK Selçuk Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Nihan SALDIRANER Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Osman DALAMAN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Osman DÜLGER Düzce Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Ömer ÇAKIN Ondokuz Mayıs Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Özge PINARCIK Düzce Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Özgür GÜL Selçuk Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Ramin ALİYEV Hasan Kalyoncu Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Remzi KILIÇ Ömer Halisdemir Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Rükiye KONUK ER Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Sefa Salih AYDEMİR Adıyaman Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Selma DURAK ÜĞÜTEN Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Semih BÜYÜKİPEKÇİ Selçuk Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Sezai KOÇYİĞİT Adnan Menderes Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Süleyman SULAK Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Şerife AKPINAR Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Şerife KURŞUN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Taner ÇİFÇİ Cumhuriyet Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Tefvik AĞAÇAYAK Selçuk Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Tülay Görü DOĞAN Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Yahya ÇIKILI Necmettin Erbakan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Yavuz UYSAL Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Türkiye

Yrd. Doç. Dr. Yener ÖZEN Erzincan Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Yusuf İNEL Uşak Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Yusuf SÖYLEMEZ Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Zelal POLAT Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Zührem YAMAN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Dr. Betül DEMİRCİLER YAVAŞ Afyon Kocatepe Üniversitesi Türkiye
Dr. Erdal TAŞĞIN Selçuk Üniversitesi Türkiye
Dr. İlteriş YILDIRIM Afyon Kocatepe Üniversitesi Türkiye
Dr. Miray ÖZÖZEN DANACI Düzce Üniversitesi Türkiye
Dr. Yunus Emre TEKİNSOY Gaziosman Paşa Üniversitesi Türkiye

YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE/ÖĞRENİMİNDE OKUMA SALONUNUN KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

STUDENTS' OPINIONS ABOUT USE OF READING ROOM IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING/LEARNING

Okutman Dr. Selda ÖZER
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
sozer@nevsehir.edu.tr

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu bünyesinde oluşturulan okuma salonunun kullanımına ilişkin öğrenci görüşlerini ortaya koymaktır. Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni ve görüşme tekniği kullanılmıştır. Çalışmada, evren ve örneklem belirleme yöntemi kullanılmamış, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Öğrencilerin okuma salonunu kullanmaları, örneklem ölçütü olarak belirlenmiş ve Yabancı Diller Yüksekokulu'nda zorunlu ve seçmeli hazırlık programına devam eden ve okuma salonunu kullanan öğrenciler çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırmada veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen “Standartlaştırılmış Açık Uçlu Görüşme Formu” ile toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırma sonunda, okuma salonunu kullanan öğrencilerin çoğunluğunun kız, 18-19 yaşında ve İngilizce Öğretmenliği bölümüne kayıtlı hazırlık sınıfı öğrencileri olduğu görülmüştür. Öğrencilerin büyük bir kısmı, okuma salonunu sadece haftada bir kez, yarım saat ile bir saat arasında ve kitap okumak amacıyla kullanmaktadırlar. Öğrencilerin okuma salonunu kullanmaları İngilizce öğrenmelerini olumlu yönde etkilemiş ve bu etki en çok kelime dağarcığı, okuduğunu anlama ve okuma hızı konularında kendini göstermiştir. Bununla birlikte, okuma salonunu kullanmaları öğrencilerin derslere daha aktif katılmalarını sağlamış ve notlarının yükselmesinde etkili olmuştur. Öğrencilerin çoğu, okuma salonunu kullanırken herhangi bir sorun yaşamamışlardır. Öğrenciler, okuma salonunun olmaması durumunda özellikle kitap temini konusunda sorun yaşayacaklarını düşünmektedirler.

Anahtar sözcükler: Yabancı dil öğretimi/öğrenimi, İngilizce, okuma salonu.

ABSTRACT: The aim of the study is explore students' opinions about their use of the reading room within the School of Foreign Languages at Nevşehir Hacı Bektaş Veli University. Qualitative research method was used in the study. Case study design and interview technique were applied. Criterion sampling method, one of the purposive sampling methods, was used. The criterion was students' use of the reading room. Study group included students who study prep classes within the School of Foreign Languages and make use of the reading room. The data were collected via “Standardized Open-ended Interview Form” developed by the researcher for the study. The data were analyzed descriptively. The findings of the study revealed that most of the students who made use of the reading room were female, aged between 18 and 19, and enrolled in the department of English Language Teaching. A large number of students made use of the reading room once a week, between half and an hour and an hour, and in order to read books. Most students expressed that their use of the reading room influenced learning English in general and vocabulary building, reading comprehension and reading speed in particular. In addition, students participated in classes more actively and they got higher marks due to their use of the reading room. Most students did not experience any problems about the reading room. Students stated that they would have problems about finding and getting books if there were not a reading room within the School of Foreign Languages.

Key words: Foreign language teaching/learning, English, reading room.

GİRİŞ

Bilgi toplumunun en önemli sonuçlarından biri, geleneksel öğretim yöntemlerinin yerini, öğrenmeyi öğrenme kavramına bırakmasıdır. Bu durum, öğrencilerin artık bilgileri pasif bir şekilde alan değil, öğrenmede aktif, kendi öğrenme sorumluluğunu alan, araştırmacı ve bilgiyi keşfeden bireylere dönüşmelerini gerektirmiştir. Okuma, bireylerin bilgiye ulaşmasını sağlayan en önemli becerilerden biridir. Günümüzde okuma becerisi, eğitim sürecinin okul eğitimiyle sınırlı kalmadığı ve yaşam boyu öğrenme gereksiniminin ortaya çıkması sebebiyle

olmazsa olmaz bir beceri haline gelmiştir. Çünkü bireylerin kişisel gelişimleri, daha üretken olmaları ve toplumsal gelişime hizmet etmeleri açısından okuma becerileri oldukça önemlidir.

Öğrencilerin bilgiye ulaşmalarında, araştırma yapmalarında ve okuma alışkanlıklarını geliştirmelerinde, olumlu etkileri bulunan çevre faktörlerinden biri kütüphanelerdir. Kütüphaneler öğrencilerin farklı konu ve türlerdeki okuma materyallerine ulaşmasını kolaylaştırmakta ve ilgileri doğrultusunda okumalarına uygun ortam hazırlamaktadır. Düzenli olarak kütüphaneleri kullanan bireylerde hem okuma alışkanlığının yerleşmesi hem de okumaya yönelik ilgi ve tutumların olumlu yönde değişeceği beklenmektedir. Bu durum, anadil için geçerli olduğu kadar yabancı dil için de geçerlidir. Dolayısıyla, öğrencilerin bir dile uzun süreli maruz kalmaları, onların dili öğrenmelerini kolaylaştırmaktadır. Bu açıdan, öğrencilerin öğrendikleri yabancı dilde okumaya yönelik kaynakların bir arada bulunduğu bir okuma salonunu düzenli kullanmaları, onların yabancı dilde okumayı alışkanlık haline getirmelerine ve sonuç olarak yabancı dile karşı ilgi, tutum ve başarılarının artmasına yardımcı olacağı öngörülebilir.

Bu durum dikkate alınarak, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nin hazırlık sınıfı öğrencilerinin kullanımına yönelik Yabancı Diller Yüksekokulu bünyesinde, mevcut materyal ve imkanlar değerlendirilerek küçük bir yabancı dil kütüphanesi olması amacıyla bir okuma salonu oluşturulmuştur. Bu okuma salonunun, öğrencilerin İngilizce öğrenmelerini kolaylaştıracak materyallere ulaşmalarına, İngilizce okuma alışkanlığı kazanmalarına, okuduklarını daha rahat anlamalarına, İngilizce öğrenmeye karşı olumlu tutum geliştirmelerine ve İngilizce derslerinde başarılı olmalarına hizmet edeceği düşünülmüştür. Okuma salonu 2016-2017 güz yarıyılında hizmete girmiş ve öğrenciler okuma salonundan haberdar edilerek kullanmaları yönünde teşvik edilmişlerdir.

Bu uygulamanın hayata geçmesinin ardından, 2016-2017 bahar yarıyılında öğrencilerin okuma salonunu kullanma durumları hakkında veri toplanmasının uygulamanın gidişatı, eksiklikleri ve geliştirilebilecek yönleri hakkında fikir vereceği düşünülmüştür. Bu düşünceden yola çıkılarak, bu çalışmada, okuma salonunun kullanımına ilişkin öğrenci görüşlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

- 1.Okuma salonunu kullanan öğrencilerin demografik özellikleri nelerdir?
- 2.Öğrencilerin okuma salonunu kullanma süreleri nelerdir?
- 3.Öğrenciler okuma salonunu hangi amaçlarla kullanmaktadırlar?
- 4.Öğrencilerin okuma salonunu kullanmalarının İngilizce öğrenmelerine etkileri nelerdir?
- 5.Öğrenciler okuma salonunu kullanırken sorun yaşamakta mıdır?
- 6.Okuma salonu olmasaydı, öğrenciler bir eksiklik hissediyorlardı mıydı?

YÖNTEM

Araştırmanın Deseni

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Durum çalışmasında, bir okul, bir program, bir uygulama, bir veya bir grup öğretmen, öğrenci, yönetici gibi belirgin sınırları olan bir durum incelenir (Creswell, 2013). Araştırmada, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu bünyesinde oluşturulan okuma salonu bir durum olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca, Yıldırım ve Şimşek (2011), durum çalışmasını, araştırılan olguyu kendi içinde inceleyen, olgu ve içinde bulunduğu ortam arasındaki sınırların kesin hatlarla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan bir araştırma yöntemi olarak tanımlamışlardır. Bu çalışmada, öğrencilerin okuma salonunu kullanmalarına ilişkin görüşleri kendi sınırları içerisinde derinlemesine incelenmiştir.

Çalışma Grubu

Çalışmada, evren ve örneklem belirleme yöntemi kullanılmamış, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Öğrencilerin okuma salonunu kullanmaları, örneklem ölçütü olarak belirlenmiş ve okuma salonunu kullanan öğrencilerin görüşlerine başvurulmasına karar verilmiştir. Dolayısıyla, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda zorunlu ve seçmeli hazırlık programına devam eden ve okuma salonunu kullanan öğrenciler çalışma grubunu oluşturmuştur. Ayrıca, çalışmada gönüllük esası dikkate alınmıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen “Standartlaştırılmış Açık Uçlu Görüşme Formu” ile toplanmıştır. Geliştirilen görüşme formunun kapsam geçerliğini sağlamak için alandaki iki uzman ve iki İngilizce okutmanın görüşüne başvurulmuştur. Çalışma için geliştirilen görüşme formu, okuma salonuna gelen öğrencilere verilecek ve kendi el yazılarıyla düşüncelerini ifade etmeleri istenmiştir. Veriler, 2016-2017 bahar yarısında toplanmıştır.

Katılımcıların seçimi için belirlenen ölçütler ayrıntılı bir şekilde anlatılarak dış geçerlik sağlanmaya çalışılmıştır. Bununla birlikte öğrenci görüşlerinden doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Güvenirlik için, veri analizinin yapılaş şekli detaylı olarak açıklanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde betimsel analiz yaklaşımı kullanılmıştır. Geleneksel nitel veri analizi ile çözümleme yapılmıştır. Öğrencilerin kendi el yazılarıyla kaleme aldıkları cevaplar, teslim etme sırasına göre, formlara numara verilerek bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Verilen cevaplar genel olarak incelendikten sonra, belirli kategoriler oluşturulmuş ve benzer görüşler bu kategoriler altında toplanmıştır. Görüşlere ait veriler üzerinde frekans ve yüzde hesaplamaları yapılmıştır. Verilen cevaplar içerisinde birden fazla kategoriye girebilecek ifadeler bulunması ve öğrencilerin birden fazla neden belirtmeleri sebebiyle, bazı cevap kategorilerinin sadece frekans ve yüzde değerleri verilmiş; frekans ve yüzde toplamı ile katılımcı sayısı eşit olmadığı için toplamları verilmemiştir. Katılımcıların görüşlerinin daha doğru bir biçimde yansıtılabilmesi için doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Doğrudan alıntılar yapılırken, her bir öğrenci için “Ö” harfi, formu teslim etme sırası için 1, 2, 3, 4 ... şeklinde sayısal kodlar ve cinsiyetlerini belirtmek için “E” ve “K” harfleri kullanılmıştır. Örneğin birinci sırada formu teslim eden kız öğrenci için “Ö1K” kodu kullanılmıştır.

BULGULAR

Çalışma Grubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri ile ilgili bulgular Tablo 1’de verilmiştir.

		f	%
Cinsiyet	Kız	16	61,5
	Erkek	10	38,5
	Toplam	26	100
Yaş	18	8	30,7
	19	9	34,6
	20	4	15,3
	21	2	7,6
	22	3	11,5
	Toplam	26	100
Bölüm	İngilizce Öğretmenliği	12	46,1
	İşletme	3	11,5
	Arkeoloji	3	11,5
	Elektrik-Elektronik Mühendisliği	3	11,5
	Kamu Yönetimi	2	7,6
	İktisat	2	7,6
	Gıda Mühendisliği	1	3,8
	Toplam	26	100

Tablo 1’de görüldüğü gibi, okuma salonunu kullanan öğrencilerin 16’sı kız, 10’u erkektir. Bu öğrencilerin, 8’i 18; 9’u 19; 4’ü 20; 2’si 21 ve 3’ü 22 yaşlarındadır. Okuma salonunu kullanan öğrencilerin 12’si İngilizce Öğretmenliği bölümüne kayıtlı hazırlık sınıfı öğrencileridir. Diğer öğrenciler ise, İşletme (3), Arkeoloji (3), Elektrik-Elektronik Mühendisliği (3), Kamu Yönetimi (2), İktisat (2) ve Gıda Mühendisliği (1) bölümlerine kayıtlı hazırlık sınıfı öğrencileridir.

Öğrencilerin Okuma Salonunu Kullanma Sürelerine İlişkin Bulgular

Okuma salonunu kullanan öğrencilerin odayı kullanma sıklıkları ve odada geçirilen zamana ilişkin bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Okuma Salonunu Kullanma Süreleri

Süre	f	%
Kullanma Sıklığı	Haftada 1 kez	12 46,1
	Haftada 2 kez	5 19,2
	Haftada 3 kez	4 15,3
	Haftada 4 kez	1 3,8
	Haftada 5 kez	4 15,3
	Toplam	26 100
Odada Geçirilen Zaman	30 dakika ve daha az	6 23
	31-60 dakika	13 50
	61-120 dakika	4 15,3
	120 dakikada fazla	3 11,5
	Toplam	26 100

Tablo 2’de görüldüğü gibi, 12 öğrenci okuma salonunu sadece haftada bir kez kullanmaktadırlar. 5 öğrenci haftada iki, 4 öğrenci haftada üç, 1 öğrenci haftada dört ve 4 öğrenci de haftada beş kez okuma salonunu kullandıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca, öğrencilere okuma salonunda geçirdikleri süre sorulduğunda, öğrencilerin büyük bir kısmı yarım saat ile bir saat arasında odada zaman geçirdiklerini dile getirmişlerdir. Bununla birlikte, 6 öğrenci okuma salonunda 30 dakika veya daha az; 4 öğrenci bir veya iki saat arası ve 3 öğrenci de iki saatten fazla zaman geçirdiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin Okuma Salonunu Kullanma Amaçlarına İlişkin Bulgular

Alt Öğrencilerin okuma salonunu kullanma amaçları ile ilgili görüşleri incelenmiş ve 5 farklı kategori altında toplandığı görülmüştür. Bu kategoriler frekans ve yüzde değerleri ile birlikte Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin Okuma Salonunu Kullanma Amacı

Okuma Salonunu Kullanma Amacı	f	%
Kitap Okuma	20	76,9
Ödev Yapma	7	26,9
Yazma Dersi (Writing)	2	7,6
Scrabble Oynama	1	3,8
Araştırma Yapma	1	3,8

Tablo 3 incelendiğinde, 20 öğrencinin okuma salonunu kitap okumak amacıyla kullandıkları görülmektedir. Bununla birlikte, 7 öğrenci okuma salonunda ödev yaptıklarını ifade etmiştir. 2 öğrenci yazma dersi için, 1 öğrenci scrabble oynamak ve 1 öğrenci de araştırma yapmak için okuma salonunu kullandığını dile getirmiştir.

Öğrencilerin Okuma Salonunu Kullanmalarının İngilizce Öğrenmelerine Etkisine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin okuma salonunu kullanmalarının İngilizce öğrenmelerine etkisine ilişkin görüşleri incelenmiştir. Bu görüşler, okuma salonunu kullanmalarının İngilizce öğrenmelerine etki derecesi, etki alanları, öğrencilerin derse katılımlarına etkisi ve notlara etkisi temaları altında toplanmıştır. Etki derecesinin 3 kategoriden, etki alanlarının 11 kategoriden, derse katılıma etkisi 10 kategoriden ve notlara etkisi ise 3 ana kategori altında toplandığı görülmüştür. Bu temalar ve kategoriler frekans ve yüzde değerleri ile birlikte Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin Okuma Salonunu Kullanmalarının İngilizce Öğrenmelerine Etkisi

Etki	f	%
Etki Derecesi	Çok etkili oldu	10 38,4
	Etkili oldu	13 50
	Kararsızım	3 11,5
	Toplam	26 100
Etki Alanları	Kelime dağarcığı	17 58,6
	Okuduğunu anlama	15 57,6
	Okuma hızı	14 53,8
	Gramer	9 34,6
	Telaffuz	8 30,7
	Konuşma	6 23
	Yazma	3 11,5

	Çeviri	2	7,6
	Dinleme	2	7,6
	İngilizce kitap okuma alışkanlığı	1	3,8
	Genel başarı	1	3,8
Derse Katılma Etkisi	Kelime dağarcığı- derse katılma	7	26,9
	Kelime dağarcığı-özgüven sağlama-telaffuz-rahat cümle kurma-derse katılma	6	23
	Kelime dağarcığı-okuma-okuduğunu anlama- çeviri-derse katılma	4	15,3
	Kelime dağarcığı-daha sık İngilizce konuşma-konuşma derslerine katılma	2	7,6
	Kelime dağarcığı-cümle yapısını (S+V+O) kavrama- derse katılma	2	7,6
	Kelime dağarcığı-kitap okuma alışkanlığı-okuma ve konuşma derslerine katılma	1	3,8
	Düzenli ödev yapma- derse katılma	1	3,8
	Okuma salonunun tasarımı ders çalışmaya teşvik etmesi- derse katılma	1	3,8
	Sık kullanmama-derse katılma etki etmemesi	1	3,8
	Derse katılma etki etmemesi	1	3,8
Notlara Etkisi	Notları yükseltti	17	65,3
	Yeni kelimeler	4	15,3
	Grammer konularında gelişim	4	15,3
	Sınavlarda okuma bölümlerindeki notlarda artış	4	15,3
	Çeviri	3	11,5
	Dil becerilerini geliştirme	1	3,8
	Yeni bilgiler edinme	1	3,8
	Okuduğunu anlama	1	3,8
	Konuşma sınavlarında daha rahat konuşma	1	3,8
	Kararsız	4	15,3
Notları yükseltmedi	5	19,2	

Tablo 4'te görüldüğü gibi, okuma salonunu kullanmalarının İngilizce öğrenmelerine etkisi ile ilgili olarak, 10 öğrenci çok etkili olduğu ve 13 öğrenci etkili olduğu cevabını vermişlerdir. Bunun yanında, 3 öğrenci bu konuda kararsız olduklarını belirtmişlerdir.

Ayrıca, Tablo 4'te, öğrencilerin okuma salonunu kullanmalarının en fazla kelime dağarcığı (%58,6), okuduğunu anlama (%57,6) ve okuma hızı (%53,8) konularında etkili olduğu görülmektedir. Öğrenciler, okuma salonunu kullanmalarının gramer (%34,6), telaffuz (%30,7), konuşma (%23), yazma (%11,5) açısından da etkili olduğunu ifade etmişlerdir. Bunun yanında, bazı öğrenciler okuma salonunu kullanarak çeviri (%7,6), dinleme (%7,6), İngilizce kitap okuma alışkanlığı (%3,8) ve genel başarı (%3,8) konularında fayda sağlamışlardır.

Tablo 4 incelendiğinde, 2 öğrenci dışında tüm öğrenciler, kelime dağarcığını arttırdığı için derslere katılımlarının arttığını ifade etmişlerdir. Bu iki öğrenciden biri okuma salonunu çok sık kullanmadığı için derse katılıma etki etmediğini belirtirken, diğer öğrenci herhangi bir açıklama yapmamıştır. Diğer öğrenciler, kelime bilgilerinin artması sayesinde farklı kazanımlar elde etmiş ve dolayısıyla daha çok derse katılmışlardır. Bu kazanımları şu şekilde açıklamışlardır. 7 öğrenci sadece kelime dağarcığı arttığı için, 6 öğrenci daha fazla kelime bildikleri için özgüvenlerinin artması ve kelimeleri yanlış telaffuz etme kaygısının azalması sebebiyle rahat bir şekilde cümle kurabildikleri için, 4 öğrenci daha fazla okudukları ve dolayısıyla okuduklarını anladıkları, kolay çeviri yapabildikleri için, 2 öğrenci kelime bilgisi sayesinde daha fazla İngilizce konuştuğu için ve 2 öğrenci de İngilizce cümle yapısını kavradıkları için derslere daha fazla katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bunun yanında, 1 öğrenci kelime dağarcığının artmasıyla birlikte, İngilizce kitap okuma alışkanlığı edindiği ve okuma ve konuşma derslerine daha fazla katıldığını, 1 öğrenci düzenli ödev yapması sayesinde ve 1 öğrenci de okuma salonunun tasarımı ders çalışmaya teşvik etmesi sebebiyle İngilizce derslerine katılımlarının arttığını dile getirmiştir. Konuyla ilgili bazı öğrenci görüşleri şöyledir:

Ö1K: *Okudukça öğrenilen yeni kelimelerle derse katılımlarım artıyor. Kendime güvenim geliyor. Cümleleri daha rahat toparlıyorum.*

Ö4E: *Evet, düşünüyorum. Çünkü çeşitli kitaplar ile okuyup anlayıp, çeviri yapmamızda %90 etkili olduğunu gördüm. Etkisini de büyük ölçüde gördüm.*

Ö6E: *Evet, orada okuduğum kitaplar, reading ve speaking becerilerimi geliştirmemi sağladı.*

Ö11 K: *Düşünüyorum, kelime açısından, okuduğunu anlama ve çeviri açısından.*

Ö16K: *Evet, İngilizce okuma kitabını dışarıda bulmak pek mümkün olmuyor. Okuma salonu sayesinde değişik kitapları okuyabiliyorum.*

Ö19E: *Okuma hızı, okuma, anlama, gramer açılarından insanı geliştiriyor.*

Tablo 4'te görüleceği üzere, öğrencilerin %65'i okuma salonunu kullanmaları sonucu notlarının yükseldiğini, %15,3'ü bu konuda kararsız olduklarını ve %19,2'si de okuma salonunu kullanmalarının notlarını yükseltmediğini düşünmektedir. Okuma salonunu kullanmak ile notların yükselmediğini düşünen bir öğrenci Ö17K: *"Notlarım çok fazla bir etkisi olduğunu düşünmüyorum."* şeklinde; kararsız öğrencilerden biri sadece Ö20K: *"Belki."* diyerek, bir diğeri Ö22K: *"Evet, ama çok fazla değil."* diyerek bu görüşlerini ifade etmiştir.

Bununla birlikte, öğrenciler, en çok yeni kelimeler öğrendikleri için, okudukça gramer konularını içselleştirdikleri için, sınavlarda okuma bölümlerinden daha yüksek notlar aldıkları için, çeviride kolay ve rahat çeviri yapabildikleri için, okumanın dil becerileri ve okuduğunu anlama konusunda kendilerini geliştirmelerini sağladığı için, kitap okuyarak yeni bilgiler edindikleri ve daha rahat konuşabildikleri için notlarının yükseldiğini düşünmektedirler. Konuyla ilgili bazı öğrenci görüşleri aşağıda verilmiştir:

Ö3E: *Not ortalamam yükseldi.*

Ö4E: *Evet düşünüyorum. Çünkü aynı gramer yapısını görerek, okuyarak, çevirerek notlarımın yükseldiğini gördüm.*

Ö6E: *Evet. Dilbilgisi, okuma sınavlarında notlarımı yükselttiğini düşünüyorum. Diğer becerilerim de gelişti.*

Ö12K: *Sınavlarda cümleyi anlamam gereken kısımları daha iyi anlıyor ve cümle kurarken daha rahat toparlayabiliyorum.*

Ö15K: *Sınavlarda reading bölümünde notlarımın yükseldiğini düşünüyorum.*

Öğrencilerin Okuma Salonunu Kullanırken Sorun Yaşayıp Yaşamadıklarına İlişkin Bulgular

Öğrencilerin okuma salonunu kullanırken sorun yaşayıp yaşamadıklarına ilişkin görüşleri incelenmiş ve öğrenci görüşlerinin 4 farklı kategori altında toplandığı görülmüştür. Bu kategoriler frekans ve yüzde değerleri ile birlikte Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin Okuma Salonunu Kullanırken Yaşadıkları Sorunlar

	f	%
Sorun yok	20	76,9
Ders saatleriyle okuma salonunun açık olduğu saatlerin uyuşmaması	5	19,2
Bazen dolu olması	2	7,6
Yayınların sınırlı olması	1	3,8

Tablo 5'te görüldüğü gibi, 20 öğrenci okuma salonunu kullanırken sorun yaşamadıklarını, bazı öğrenciler sorun yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Öğrenciler yaşanan sorunların, ders saatleriyle okuma salonunun açık olduğu saatlerin uyuşmaması ve öğrenciler okuma salonunu kullanmak istedikleri saatlerde odanın bazen dolu olması ve yayınların sınırlı olması olduğunu belirtmişlerdir. Konuyla ilgili bazı öğrenci görüşleri şu şekildedir:

Ö2K: *Pek sorun yaşamıyoruz. Bazen dolu olduğu için giremiyoruz.*

Ö3E: *Sorun yok, huzurlu bir yer.*

Ö8K: *Hayır, kesinlikle yok. Sadece şöyle bir şey olabilir: Hazırlık sınıfları bu odanın dizaynı gibi olursa daha çok verim alınabilir.*

Ö12K: *Sorun yok. Fakat hem kütüphanede çalışan hem de kütüphaneyi kullanan birisi olarak, öğrencilerin çok az bir kısmının burayı kullanması beni üzüyor. Hocalar kitap okumayı zorunlu yapabilir böylelikle gelen kişi sayısı artar. Bir diğer konu da, okuma salonunun ders anlatmak için değil, amacı için kullanılması.*

Ö15K: *Bazen oda kapalı oluyor ve anahtarı bulmak sorun olabiliyor. Oda daima açık olmalı ve herhangi bir zamanda kitap okumak isteyen öğrenciler kitap okuyabilmeli.*

Ö16K: *Çok sık açık olmuyor ve biraz da küçük bir oda. Yayın sınırlı, kitap sayısı arttırılabilir.*

Ö19E: *Saatler uyuşmuyor görevlilerle. Görevli sayısını arttırmak bir çözüm olabilir.*

Okuma Salonunun Olmamasının Eksiklik Oluşturup Oluşturmayacağına İlişkin Bulgular

Okuma salonunun olmamasının eksiklik oluşturup oluşturmayacağına dair öğrenci görüşleri incelenmiş ve iki ana tema altında 14 farklı kategoriden oluştuğu görülmüştür. Bu kategoriler frekans ve yüzde değerleri ile birlikte Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Okuma Salonunun Olmamasının Eksiklik Oluşturup Oluşturmayacağına İlişkin Bulgular

Okuma Salonunun Olmamasının Eksiklik Oluşturup Oluşturmayacağına İlişkin Bulgular	f	%
Evet	17	65,3
Kitap temin etme	7	26,9
Kitap okumaya teşvik etmesi	4	15,3
Ders çalışma alanı	3	11,5
Sessiz bir ortam	2	7,6
Hem ödev yapma hem kitap okuma alanı	1	3,8
İngilizce Öğretmenliği bölümü öğrencileri için gerekli bir alan	1	3,8
Boş vakitleri faydalı değerlendirme alanı	1	3,8
Hazırlık sınıflarına yönelik bir alan	1	3,8
YDYO'da olması gereken bir alan	1	3,8
Öğrencilerin daha etkili olmalarını sağlayan bir alan	1	3,8
Hayır	9	34,6
Bazı kaynaklara sahip olma	1	3,8
Yurtta çalışma alanlarının olması	1	3,8
İsteyenlerin kaynakları elde edebilmesi	1	3,8
Ben hayal bile edemezdim	1	3,8

Tablo 6'da görüldüğü gibi, öğrencilere okuma salonu olmasaydı bir eksiklik hissedip hissetmeyecekleri sorulduğunda, 17 öğrenci eksiklik hissedeceğini, 9 öğrenci ise herhangi bir eksiklik hissetmeyeceğini belirtmiştir. Eksiklik hissedeceğini dile getiren öğrenciler, genel olarak kitap temini açısından sorun yaşayacaklarını; okuma salonu İngilizce kitap okumaya teşvik ettiği için olmaması durumunda belki kitap okumayacaklarını, ders çalışmak, ödev yapmak ve kitap okumak için sessiz bir ortam bulma konusunda sorun yaşayabileceklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca 1 öğrenci İngilizce Öğretmenliği bölümü öğrencileri için gerekli bir alan, 1 öğrenci hazırlık sınıflarına yönelik bir alan, 1 öğrenci Yabancı Diller Yüksekokulu'nda olması gereken bir alan, 1 öğrenci boş vakitlerin faydalı bir şekilde değerlendirileceği bir alan, 1 öğrenci öğrencilerin daha etkili olmalarını sağlayan bir alan olduğu için, okuma salonunun olmaması durumunda eksiklik hissedeceğini dile getirmiştir. Konuyla ilgili bazı öğrenci görüşleri şunlardır:

Ö5E: *Kitap temin etme, ders çalışma gibi durumlarda zorluk çekerdik.*

Ö7K: *İngilizce okuma kitabı bulma konusunda zorluk yaşadım. Okuma salonu sayesinde bu zorluk ortadan kalkmış oldu.*

Ö8K: *Eğer hiç olmasaydı, eksiklik hissetmezdim. Ama gördüğüm için, eksiklik hissedirdim. Faydası gerçekten çok büyük. Bu okulda kesinlikle olması lazım.*

Ö16K: *Kitap temin etme konusunda eksiklik hissedirdim. Çünkü herhangi bir kitapçıda ve ya kırtasiyede İngilizce kaliteli ve kendi seviyemize uygun kitap bulmamız biraz sıkıntılı bir durum.*

Ö18K: *Okuma salonu bir şans bizim için. Boş vakitlerimizi orada daha değerli bir şekilde geçirebiliyoruz.*

Ö22K: *Evet, İngilizce öğretmenliği öğrencisi olarak bu gereklidir.*

Okuma salonu olmasaydı, herhangi bir eksiklik hissetmeyeceğini ifade eden öğrencilerden biri, okuma salonunda bulunan veya benzer bazı kaynaklara zaten sahip olduğu için, diğeri öğrencilerin yurtda da çalışabilecekleri ve kitap okuyabilecekleri alanlar bulunduğu için ve bir diğeri de çalışmak veya kitap okumak

isteyen bir bireyin ihtiyacı olan kaynaklara kendilerinin de ulaşabileceğini düşündüğü için bu şekilde görüş belirtmiştir. Konuyla ilgili bazı öğrenci görüşleri şu şekildedir:

Ö3E: *Ben yaşamazdım. Ben hayal bile edemezdim.*

Ö12K: *Eksiklik hissetmezdim, çünkü öğrenmek isteyen insan gerekli kaynakları edinir ve eğitimini tamamlar. Ama böyle bir fırsatımız varken de değerlendirmemek olmaz. Çok güzel düşünülmüş bir proje.*

Ö13E: *Hayır, hissetmezdim. Yurttta çalışırdım.*

SONUÇ

Okuma salonunu kullanan öğrencilerin çoğunluğunu kız öğrenciler oluşturmaktadır. Bu durum, kız öğrencilerin dil becerilerinin daha güçlü olmasından ve dil öğrenimine daha yatkın olmasından kaynaklanmış olabilir. Ayrıca, kız öğrencilerin hem anadil hem de yabancı dil öğrenme konusunda erkek öğrencilere nazaran daha başarılı olduğu alanyazında kabul görmüş bir olgudur (Doğan ve Tuncer, 2016; Dursun, 2007; Onwuegbuzie, Bailey & Daley, 2000). Ayrıca, Deniz, Gülden ve Apaydın Şen (2013)'in yürüttükleri çalışmada kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre yabancı dil öğrenme konusunda daha başarılı oldukları sonucuna varılmıştır. Gökler, vd. (2012)'nin yaptıkları çalışmada da, kız ve erkek öğrencilerin İngilizce bilişsel alan tutumları arasında kız öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Diğer bir ifadeyle, kız öğrencilerin İngilizce bilişsel becerilerinin daha yüksek olduğu, buna bağlı olarak da kızların zihinsel becerilerinin yabancı dil öğrenmeye yatkın olduğunu sonucuna varılmıştır. Sonuç olarak, kız öğrencilerin okuma salonunu erkek öğrencilerden daha fazla kullanmaları, onların okuma salonunu dilin farklı yönlerini keşfetmek için kendilerine sunulmuş bir fırsat olarak görmelerinden kaynaklanmış olabilirler.

Okuma salonunu kullanan öğrencilerin, büyük bir kısmı 18 ve 19 yaşlarındadır. Bu bulgu, genel olarak, hem hazırlık sınıfında öğrenim gören hem de okuma salonunu kullanan öğrencilerin liseden muzun oldukları yıl veya bir yıl sonrasında üniversiteye giriş sınavları ile üniversiteyi kazanan ve kayıt yaptıran öğrenciler olduğunu işaret etmektedir.

Okuma salonunu kullanan öğrencilerin büyük çoğunluğu İngilizce Öğretmenliği bölümünü kazanmış hazırlık sınıfı öğrencileridir. Bu durumun, İngilizce Öğretmenliği bölümünde yabancı dil hazırlık programının zorunlu olmasından ve bu öğrencilerin okuma salonunu kendilerini geliştirme fırsatı olarak görmelerinden kaynaklandığı söylenebilir. Diğer bölümlerde hazırlık sınıfı seçmeli olarak öğrencilere sunulmaktadır ve öğrenciler genellikle hazırlık sınıfını bir yıl kayıp olarak değerlendirdikleri için seçmemekte ve doğrudan kayıtlı oldukları fakülte ve yüksekokullarda öğrenimlerine başlamaktadırlar. Örneğin, Demiray Akbulut (2016) çalışmasında, İktisadi ve İdari Bilimler, Fen-Edebiyat ve Mühendislik fakültelerine kayıtlı hazırlık sınıfına devam eden ve çalışmaya katılan 75 öğrencinin %84'ünün hazırlık sınıfı uygulamasının bir yıllık bir kayıp olduğunu düşündükleri bulgusuna ulaşmıştır. Bu nedenle, İngilizce Öğretmenliği bölümü dışındaki bölümlerde kayıtlı öğrencilerden hazırlık sınıfına devam eden öğrenci sayısı zaten az olduğu için, bu durum normal olarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerin büyük bir kısmı okuma salonunu sadece haftada bir kez kullanmaktadırlar. Bu açıdan değerlendirildiğinde, çok az öğrencinin okuma salonunu düzenli olarak her gün kullandığı anlaşılmaktadır. Öğrencilerin salonunu daha sık kullanmalarını sağlamak için, öğrencilerin de bahsettiği bazı sorunların giderilerek onlara bu imkanın tanınması okuma salonunun kurulma amacına hizmet etmesi açısından faydalı olacaktır. Öğrencilerin büyük bir kısmı yarım saat ile bir saat arasında odada zaman geçirmektedirler. Eğer öğrencilerin ders saatleri dışında düzenli olarak her gün yarım saat ile bir saat arası dile maruz kalması sağlanırsa, öğrenciler dili daha kolay öğrenebilir ve sınavlarda daha başarılı olabilirler. Bu durum aynı zamanda, öğrencilerin derslere daha aktif katılmaları ve öğrendiklerinin daha kalıcı olmasını sağlanabilir.

Öğrenciler okuma salonunu kitap okumak ve ödev yapmak amacıyla kullanmaktadırlar. Bunun yanında, yazma dersi, scrabble oynamak ve araştırma yapmak gibi farklı amaçlar için okuma salonunu kullanan öğrenciler de bulunmaktadır. Bu açıdan değerlendirildiğinde, öğrencilerin salonuna gelerek İngilizce hikaye kitapları okudukları ve dolayısıyla okuma salonunun temel amacına ulaştığı sonucuna varılabilir. Bununla birlikte, özellikle anadilde okuma alışkanlığına sahip olan öğrencilerin yabancı dilde de okumaya teşvik edilmeleri ve bu odayı kullanmalarının sağlanması, onların kelime dağarcıklarını ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmeleri için bir fırsat olarak sunulabilir.

Okuma salonunu kullanmalarının İngilizce öğrenmeleri üzerindeki etkisi ile ilgili olarak, birkaç öğrencinin bu konuda kararsızlığı olsa da, öğrencilerin büyük çoğunluğu bu uygulamanın İngilizce öğrenmeleri açısından etkili olduğunu düşünmektedirler. Öğrencilerin okuma salonunu kullanmalarının sırasıyla en fazla kelime dağarcığı, okuduğunu anlama, okuma hızı, gramer, telaffuz, konuşma, yazma, çeviri, dinleme, İngilizce kitap okuma alışkanlığı ve genel başarı açılarından etkili olduğu anlaşılmıştır. Öğrenciler okuma salonunu kullanarak ve kitap okuyarak kelime bilgilerinin arttığını, bu sayesinde farklı kazanımlar elde ettiklerini ve sonuç olarak derse katılımlarının arttığını düşünmektedirler. Bu kazanımlar arasında, özgüven artışı, kelimeleri yanlış telaffuz etme kaygısının azalması sebebiyle rahat bir şekilde cümle kurabilme, İngilizce okumaya daha fazla zaman ayırma ve dolayısıyla okuduklarını anlama, kolay çeviri yapabilme, daha sık İngilizce konuşma, İngilizce cümle yapısını kavrama, İngilizce kitap okuma ve düzenli ödev yapma alışkanlığı kazandırması yer almaktadır. Öğrencilerin çoğunluğu okuma salonunu kullanmalarının notlarını yükselttiğini düşünmektedirler. Öğrenciler sırasıyla yeni kelimeler öğrenmeleri, okudukça gramer konularını içselleştirmeleri, sınavlarda okuma bölümlerinden daha yüksek notlar almaları, kolay ve rahat çeviri yapabilmeleri, okumanın dil becerileri ve okuduğunu anlama konusunda kendilerini geliştirmelerini sağlaması, kitap okuyarak yeni bilgiler edinmeleri ve daha rahat konuşabilmeleri sayesinde notlarının yükseldiğini düşünmektedirler.

Öğrencilerin büyük çoğunluğu okuma salonunu kullanırken sorun yaşamadıklarını, bazı öğrenciler sorun yaşadıklarını düşünmektedirler. Yaşanan sorunlar arasında, ders saatleriyle okuma salonunun açık olduğu saatlerin uyuşmaması ve okuma salonunu kullanmak istedikleri saatlerde odanın bazen dolu olması yer almaktadır. Ayrıca, yayımların sınırlı olması da öğrenciler tarafından yaşanan sorunlar arasında belirtilmiştir. Okuma salonu, 2016-2017 güz yarısında tasarlanıp hayata geçirildiği için, okuma salonunun açık olduğu saatler, doluluk durumu ve yayın açısından sınırlı olması oldukça normal karşılanabilir. Bunlar birer sorun olmaktan ziyade, kolaylıkla çözülebilir gelişim aşamaları olarak değerlendirilebilir.

Okuma salonu olmasaydı, eksiklik hissedeceğini dile getiren öğrenciler, genel olarak kitap temini açısından sorun yaşayacaklarını; okuma salonu İngilizce kitap okumaya teşvik ettiği için olmaması durumunda belki İngilizce kitap okumayacaklarını, ders çalışmak, ödev yapmak ve kitap okumak için sessiz bir ortam bulma konusunda sorun yaşayabileceklerini düşünmektedirler. Ayrıca, öğrencilerin boş vakitlerini faydalı bir şekilde değerlendirebileceği ve derslerde daha etkili olmalarını sağlayacak özellikle İngilizce Öğretmenliği bölümü olmak üzere diğer bölüm öğrencileri için Yabancı Diller Yüksekokulu bünyesinde bulunması gereken bir alan oluşturduğu için okuma salonunun olmamasının bir eksiklik yaratacağı dile getirilmiştir.

Okuma salonunun olmamasının herhangi bir eksiklik yaratmayacağı görüşünde olan öğrenciler de, okuma salonunda bulunan kaynaklara benzer bazı kaynaklara zaten sahip olduklarını, kaldıkları yurtlarda da çalışabilecekleri ve kitap okuyabilecekleri alanlar bulunduğunu ve çalışmak veya kitap okumak isteyen öğrencilerin ihtiyacı olan kaynaklara kendilerinin de ulaşabileceğini düşünmektedirler.

ÖNERİLER

Araştırma sonunda, okuma salonunu kullanan öğrencilerin çoğunluğunu kız öğrenciler oluşturduğu ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, erkek öğrencilerin okuma salonunu kullanmaları için güdülenmesi faydalı olabilir.

Öğrenciler kelime dağarcığı, okuduğunu anlama, okuma hızı, gramer, telaffuz, konuşma, yazma, çeviri, dinleme, İngilizce kitap okuma alışkanlığı ve genel başarı açısından okuma salonunu kullanmalarının etkili olduğunu düşünmektedirler. Bu nedenle, hazırlık sınıflarına devam eden tüm öğrencilerin okuma salonuna yönlendirilmeleri ve okuma salonunu kullanmalarının sağlanması daha başarılı olmalarına yardımcı olabilir.

Öğrenciler özellikle kelime dağarcıklarının geliştiğini ve bu sayede okuduğu anlama konusunda geliştiklerini düşünmektedirler. Bu bulgudan hareketle, deneysel bir çalışma ile okuma salonunu kullanan öğrenciler ile kullanmayan öğrenciler arasında kelime bilgisi ve okuduğunu anlama açılarından anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılabilir.

Özgüven artışı, kelimeleri yanlış telaffuz etme kaygısının azalması sebebiyle rahat bir şekilde cümle kurabilme, İngilizce okumaya daha fazla zaman ayırma ve dolayısıyla okuduklarını anlama, kolay çeviri yapabilme, daha sık İngilizce konuşma, İngilizce cümle yapısını kavrama, İngilizce kitap okuma ve düzenli ödev yapma alışkanlığı kazandırması da okuma salonunun öğrencilere sağladığı katkılar arasında yer almaktadır. Bu açıdan değerlendirildiğinde, diğer Yabancı Diller Yüksekokullarında da benzer uygulamaların yürütülmesinin hazırlık sınıfı öğrencilerinin başarılarının artmasına ve diğer önemli kazanımları edinmelerine fayda sağlayacağı söylenebilir.

Okuma salonunun bazen dolu olması, ders saatleriyle okuma salonunun açık olduğu saatlerin uyuşmaması ve yayın açısından sınırlı olması öğrenciler tarafından birer sorun olarak dile getirilmiştir. Okuma salonunun sürekli açık olması, kısmi zamanlı öğrenci çalıştırmak suretiyle sağlanabilir ve öğrenciler istedikleri zaman okuma salonunu kullanabilirler. Bazı durumlarda, üniversitede çalıştırılacak kısmi zamanlı çalıştırılacak öğrenci sayısının sınırlı olması sebebiyle, birimlere yeterli sayıda ya da hiç öğrenci görevlendirilmeyebilir. Bu durumlarda, gönüllü öğrencilerden faydalanmak suretiyle okuma salonunun sürekli açık olması sağlanabilir. Yayın sınırlılığı ise, farklı kaynaklardan çeşitli güncel yayınlar eklenerek kolaylıkla çözülebilir.

KAYNAKLAR

- Creswell, J. W. (2013). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches*. Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Demiray Akbulut, F. (2016). ESP needs analysis of university preparatory school students: Learning-centred approach. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13 (36), 181-202.
- Deniz, K. Z., Gülden, Ç. ve Apaydın Şen, H. (2013). The examination of foreign language achievement in terms of certain variables. *İlköğretim Online*, 12 (2), 436-444.
- Doğan, Y. ve Tuncer, M. (2016). Examination of foreign language classroom anxiety and achievement in foreign language in Turkish university students in terms of various variables. *Journal of Education and Training Studies* 4 (5), 18-29.
- Dursun, E. (2007). An investigation into reasons of gender differences in foreign language learning success at university level prep classes. Unpublished Master's Thesis. Çanakkale On Sekiz Mart University Institute of Social Sciences, Çanakkale.
- Gökler, R., Kalafat, S., Koçak, R., Yazar, O. Z. ve Türkoğlu, E. (2012). Üniversite öğrencilerinin yabancı dil dersine karşı tutumları ile kontrol odağı durumları arasındaki ilişkinin farklı değişkenler bakımından incelenmesi. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2, 247-265.
- Onwuegbuzie, A. J., Bailey, P., & Daley, C. E. (2000). Cognitive, affective, personality and demographic predictors of foreign-language achievement. *The Journal of Educational Research*, 94 (1), 3-15.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.